

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS ERONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 48

A monarkia hadat üzent Oroszországnak

A király a hadsereghez — A honvédség hadba szolítása — Nagy német győzelem az orosz fölött — Az oroszok kiűritették Varsót és visszavonulnak — A németek előnyomulnak Franciaországban

Németország és Ausztria-Magyarország megkezdte és ma már diadalmasan folytatja igazságos háborúját. Franciaország és Oroszország területein előnyomulnak, sorban szállják meg az ellenség városait, sőt már egy nagyszabású diadalt is arattak a hazájukba tolokodott orosz hadseregen, a mely egy dandárnyi veszteséggel volt kénytelen visszatakarodni.

Győzelmesen előre, folyton előre, — ez a német hadak útja mindkét arcélen. Lelkes örömmel fogadja ezeket a főlemelő harci híreket a monarkia népe. És ha van igazság a földön és az égben s ha az igazságnak győznie és diadalmaskodnia kell, akkor a mi harcunknak fényes győzelemmel kell végződnie, mert ha volt igazságos ügy, amelyért hadseregek sikra szálltak, úgy a mi ügyünk az.

Az ellenség érzi a feléje törő erők ellenállhatatlanságát és visszavonul, menekül kincseivel, vezérkarával, mindennel. A mindig félelmetesnek mutatkozott északi rém, az orosz, visszavonta a lengyel kormányzóságot Varsóban, ahonnan ma már a vezérkar is eltávozott és ahonnan az állami kincseket is elszállították. Ez az intézkedés megismétlése annak a taktikának, amelyet Oroszország nem először követ: bevonulni végtelen térségeire, áldozatul dobni városokat és polgárok százezreit, így csalni maga után az ellenséget, hogy azután az ellenség a mérhetetlen területeken tévedjen el. De a napoleoni idők óta a hadművészet és hadtudomány mérhetetlen magas nivóra emelkedett és sokat tanult, annyit, hogy e tudás be tudja tölteni az orosz puszták végtelenségét is, a hadviselés minden modern eszközeivel.

A mai nappal tisztázódott a monarkia helyzete Oroszországgal szemben is, amennyiben a monarkia formálisan is megüzente a háborút Oroszországnak. Ez a tény diplomáciai megnyilatkozása csak annak a szövetségi hűségnek és meleg barátságának, amelylyel Németországgal szemben irántunk tanúsított magatartásáért tartozunk.

Mindenfelől érkező kedvező hírek emelik napról-napra a csodálatos, eddig még sohasem látott önbizalmat és lelkesedést, amelyet igazságunk érzete, hazaszeretetünk és mindig élő királyhűségünk gyújtott lángra. És ez a láng még magasabbra csap föl most

és a lelkesedés riadó éjjennel zug Magyarországszerte, amikor Ő felsége hadba hívja honvédségét is.

Ma jelent meg az a had-parancs, melyben lelkes és lelkesítő szóval szól a király az ő vitéz katonáihoz és hű népeihez, hivat-

kozva azokra a dicső ősökre, akik diadalmas harcokban vitték győzelemre zászlóikat.

Megbántott népek csatája folyik az igazságért, lehetetlen, hogy csatájuk győzelemre ne vigyen.

A monarkia hadüzenete Oroszországnak

Budapest, augusztus 6. A hivatalos Budapesti Közlöny ma este 7 órakor megjelent rendkívüli kiadása a Hivatalos Rész-ben a következőket közli:

Legfelsőbb felhatalmazás alapján folyó évi augusztus hó 5-én a szeptérvári császári és királyi nagykövet utasította, hogy az orosz császári külügyminiszterhez a következő szövegű jegyzéket intézze:

Kormányának meghagyásából Ausztria-Magyarország követének szerencséje van az orosz külügyek minisztere ő excellenciájának a következőket tudomására hozni:

Tekintettel Oroszországnak az osztrák-magyar monarkia és Szerbia közti konfliktusban tanúsított fenyegető magatartására, valamint tekintve azt a tényt, hogy Oroszország a berlini kabinet közlése szerint ebből a konfliktusból kifolyólag szükségét látta annak, hogy az ellenségeskedéseket Németországgal szemben megnyissa és Németország ennek következtében az említett hatalommal szemben hadiállapotban van, Ausztria-Magyarország Oroszországgal szemben szintén hadiállapotban levőnek tekinti magát.

A király hadiparancsa

Budapest, augusztus 6. A honvédség Rendeleti Közlönye a következő „Hadi- és Hájó-parancs”-ot közli:

Lelkesedéssel sietnek összes népeimnek hadkötelesei a zászló és a lobogó alá s a harci erők a várt időpontnál előbb érik el a hadi állományt.

Derék katonáim mindegyike tudja azt, hogy gyűlölettel telt támadást kell visszavernünk és hogy dicsőséges szövetségeseinkkel egyetemben igaz ügyért küzdünk.

Legfelsőbb haduratokhoz és a hazához való hűség szoros köteléke fog körül benneteket.

Ti, vitézeim, bizalommal mentek az előtetek álló nehéz harcok elébe. Emlékezzetek meg atyáitokról, akik számtalan harcban és rohamban fenn tartották zászlóikat, akik a lobogót győzelmes harcra vezették.

Kövessétek őket buzdón vitézségben és kitartásban! Mutassátok meg az ellenségnek, hogy mily tettekre képesek az én forró hazaszeretettől áthatott, vállvetve álló népeim!

Isten áldása kíséren, derék harcosaim, Ő vezessen győzelemre és dicsőségre!

Kelt Bécsben, 1914. évi augusztus 6-án.

FERENC JÓZSEF s. k.

A király harcra hívta a honvédséget

Budapest, augusztus 6. (Hivatalos jelentés.)

A hivatalos lap holnapi száma közli a honvédség főparancsnokságának hadiparancsát, mely szerint Ő Felsége a magyar királyi honvédséget is harcra szólítja.

Szakítás Bécs és Pétervár között.

Bécs, augusztus 6. *Sebeco bécsi nagykövet ma átvette utlevelét.*

Szapáry Frigyes gróf pétervári osztrák-magyar nagykövet utasítást kapott, hogy kérje el utlevelét és hagyja el Oroszországot.

Hódolat a királynak.

Bécs, augusztus 6. A mödlingi cs. és kir. műszaki akadémia harmadik évfolyamának kinustrálása alkalmából *Lipót Szalvátor* főherceg a következő táviratot intézte őfelségéhez:

A mödlingi műszaki katonai akadémia harmadik évfolyamának kinustrálása alkalmából összegyűlt tábörnökök, tisztek és akadémikusok ebben az ünnepélyes és komoly órában hódolattal emlékeznek meg Felségedről, szeretett legfőbb Hadurunkról, megismételjük és lelkesedéssel erősítjük meg katonai hűségünket és a mindenhatóhoz fohászkodunk, hogy Felséged és a Haza dicsőségére juttassa győzelemre fegyvereinket a küszöbön álló igazságos küzdelemben.

Lipót Szalvátor főherceg.

Őfelsége erre a következő távirattal felelt:

Őszinte megindultsággal fogadtam a katonai műszaki akadémia harmadik évfolyamának kinustrálása alkalmából hozzám intézett hódoló táviratot és köszönetet mondok az egybegyűlt tábörnököknek, tiszteknek és akadémikusoknak irántam tanúsított ragaszkodástokért. Vajha a Mindenható áldást árasztana fegyvereinkre és venné védelme alá a kötelességeik teljesítésére reményteljesen harcra induló ujonnan kinevezett tiszteket, hogy ők is kivessék részüket igazságos ügyünk diadalából minden erejükkel és ifju lelkesedésükkel.

Ferenc József.

A háború és a bécsi bankok.

Bécs, augusztus 6. A bécsi estilapok jelentik, hogy az *Első osztrák takarékpénztárnál, valamint a Bécsi községi takarékpénztárnál a betétek fölülhaladták a kivéteket.* — Ugyanezen közlések szerint az *Osztrák-Magyar Bank* eszkömp-tügylete normális keretek között mozog.

Szerb hadüzenet Németországnak

(Hivatalos jelentés.) Berlin, augusztus 6.

Szerbia itteni ügyvivője utján megüzente a háborút a német birodalomnak.

Német hódítás Franciaországban

(Hivatalos tudósítás.) Berlin, augusztus 6. A Wolff-ügynökség jelentése szerint *Briey francia helységet a német csapatok megszállották.*

Félnék a francia hajók.

Konstantinápoly, augusztus 6. *Egyetlen francia hajó sem mert kifutni az Archipelagusból, mert félnék egy német cirkálótól, a mely hír szerint a Dardanellák közelében cirkál.*

A horvát minisztert feltartóztatták Franciaországban.

Budapest, augusztus 6. *Pejacsevich* Tivadar gróf horvát miniszter családjával együtt a franciaországi *Vichy* furdőhelyen nyaralt. A miniszter, amint hírül vette, hogy Németország háboruba keveredett Franciaországgal, azonnal haza akart utazni, a francia hatóságok azonban feltartóztatták és úgy őt, mint családját megakadályozták az elutazásban.

Bécsi lapok jelentése szerint a francia hatóságok brutálisan bánnak az osztrák-magyar monarchia állampolgáraival.

Francia repülőgépek Frankfurt fölött.

Frankfurt, augusztus 6. *Ma éjjel három francia aviatikus megjelent a város fölött és anélkül, hogy sikerült volna ártalmatlanná tenni őket, nyugati irányban eltűntek.*

Nagy német győzelem az oroszok fölött

(Hivatalos jelentés.) Berlin, augusztus 6.

Az orosz határon *Sorder* és *Grodken* mellett orosz lovas csapatok át akartak törni a német határvédelmi csapaton, amely azonban az oroszokat visszaverte orosz területre.

Egy orosz lovashadosztály, amelyet *Soldau* mellett egy dandárnyi veszteséggel visszavertek, menekülés közben *Neidenburg* mellett további veszteségeket szenvedett.

Varsót kiűritették az oroszok

(Hivatalos tudósítás.) *Krakkó*, augusztus 6. A *Nova Reforma* című lap ma egy *Varsóból* érkezett személytől arról értesült, hogy *Schilinski* varsói kormányzó 200 varsói polgárt magához kéretett és hosszabb beszélgetés után az ő védelmükre bizta Varsót. Ezután az egész varsói őrség a vezérkarral együtt elhagyta a várost és magával vitte az állami okmányokat. Az állami kincseket már előbb Oroszország belsejébe szállították.

(Hivatalos jelentés.) Az orosz harctérről érkező jelentések mindinkább olyan értelemben sürűsödnek össze, hogy nemcsak a határőrző csapatok visszavonulása folyik néhány nap óta teljes mértékben, hanem még a derékhadak is keleti és északkeleti irányban vonulnak vissza Orosz-Lengyelország középső részéből. Ez arra enged következtetni, hogy a hosszú évi előkészületek és a Nyugat-Oroszországban történt csapatösszevonások dacára az orosz harcokésztség mégsem elegendő ahhoz, hogy az orosz hadsereg bátorsággal vehesse fel a nyílt harcot Orosz-Lengyelország területén.

Anglia hadikészülődése

London, augusztus 6. Az angol hadsereg mozgósítása folyamatban van. — *A király Kitchener lordot hadügyminiszterré, nevezte ki.*

Az angol és belga követek elutaztak Berlinből.

Berlin, augusztus 6. Az angol nagykövet és a belga követ ma elhagyták Berlint.

Százmillió font hadi hitel.

London, augusztus 6. Az alsóház holnap ülést tart, mely elé a kormány törvényjavaslatot terjeszt *százmillió font hadi hitel megszavazásáról.*

A szerb harctérről

Budapest, augusztus 6. (Érkezett este 8 óra 33 perckor.) *A Magyar Távirati Iroda* jelenti: *A szerb harctérről ma további jelentések és híradások nem érkeztek.*

Önkéntes magyar katonai pilóta.

Fiume, augusztus 6. *Prodám* Guido aviatikus megjelent a katonai parancsnokságnál és följánlotta szolgálatait a hadsereg részére. — *Prodám* nyomban bevonult szolgálattételre.

A horvát Vörös Kereszt.

Zágráb, augusztus 6. A horvátországi Vöröskereszt Egylet javára indított gyűjtésnek eredménye eddig százezer korona.

Az erdélyi románok hűsége.

Kolozsvár, augusztus 6. *Trajanu* Illés görög katolikus esperes lelkész vezetésével az egyházközség nagy számú küldöttsége tisztegett ma *Bethlen* Ödön gróf kormánybiztosnál.

A lelkész, mint a küldöttség szóoka, meleg hangú beszéddel üdvözölte a kormánybiztosot és kifejtette, hogy a görög katolikus hívek valamennyien áthatva a haza iránti kötelességérzettől, készek minden szolgálatra, amelyet a király és a haza megkíván.

Bethlen Ödön gróf kormánybiztos válaszában köszönetet mondott az őszinte szavakért és kérte az egyházközségeket, hogy a vezetésükre bizott hívőket ebben az érzelemben és ebben a szellemben vezéreljék.

A monarchia nem annektálja Szerbiát

London, augusztus 6. *Mennsdorff-Pouilly* gróf londoni osztrák-magyar nagykövet kijelentette, hogy a monarchia nem akarja annektálni Szerbiát, sem a szuverénitását megsemmisíteni és a novibazári szandzsákot sem kívánja annektálni.

Debrecen és a háború**Baltazár püspök a háborúról.**

Baltazár Dezső dr., a tiszántúli református egyházkerület püspöke a következő meghívást bocsájtotta ki:

A kitört világháború alkalmából folyó hó 9-én, vasárnap délelőtt 9 órakor a nagytemplomban alkalmi istentiszteletet tartok, melyre a mélyen tisztelt címet és általa a vezetése alatti hatóságot, illetve testületet szeretettel van szerencsém meghívni.

Hazaifias üdvözléssel

Debrecen, 1914. augusztus hó 5-én.

Dr. Baltazár Dezső,
püspök.

Márk Endre udvari tanácsos, az ügyvédi kamara elnöke az istentiszteleten való részvételre hívja fel a kamara tagjait.

Gyermekek napközi otthona.

A háboruba elszólitott honpolgárok itthon maradt családtagjainak helyzete a Jótékony Nőegyletet sem hagyhatta hidegen, a

Táböri és hadi felszerelésekhez FŐZŐKÉSZÜLÉKEK, VIL-LANYOS LÁMPÁK, HÁTI BŐRÖNDÖK BROWNING REVOLVEREK ÉS TÖLTÉNYEK
EVŐESZKOZOK ♡ KESEK ♡ PALACOK TEVESZŐR - TAKARÓK MENTZE ÁRUHÁZABAN, PIAO-UTCA 38. SZÁM

mennyiben e hó 4-én tartott rendkívüli választmányi ülésén Fráter Erzsébet elnök javaslatára kimondta, hogy a jótékony nemesség munkájából a bekövetkezett szomorú viszonyok között is részt kérs a segítség munkájában hazafias buzgósággal s anyagi erejétől telhetőleg közreműködni kíván.

Egyhangulag elhatározta továbbá azt is, hogy a szülői felügyelet nélkül maradt tíz éven alóli gyermekek részére napközi otthonot létesít. A napközi otthon az egyesület Széchenyi-utca 6. szám alatti alapítványi házában augusztus 15-én nyílik meg, ahol egyelőre 50 gyermek foglalkoztatott vezetést melletti nappali felügyeletben és étellemezésben részesülni. Jelentkezni lehet Fráter Erzsébet elnökönél (Kossuth-utca 36.), vagy Varga Pál h. titkárnál (Kollegium).

Adományok a behívott katonák itthonmaradt családtagjai segélyezésére.

Tegnap történt meg a Domahidy Elemér főispán kezdeményezésére alakult impozáns társadalmi mozgalom első lépése az itthonmaradt szegény katonacsaládtagok segélyezésére. Hatvan, 3-3 tagból álló bizottság járta be egy napot az egész várost, adakozásra híván fel különbség nélkül mindenkit, aminthogy a háboruba vezényelt katonaság egyformán teszi kockára életét és családja boldogságát mindenkiért, aki e haza földjén él. Közölni fogjuk az egész gyűjtés eredményét, amint azt rendelkezésünkre bocsátja az u. n. harmincas bizottság vezetősége; azonban abban a helyzetben vagyunk, hogy a humánus akció egy hatvanad részének eredményét már most közölhetjük. Előttünk van ugyanis a Péterfia-utca páratlan oldalán gyűjtést végzett hármastagú bizott-

ság munkájának eredménye, amiből azt következtethetjük, hogy a gyűjtésnek komoly eredménye lesz, ha mindjárt az egész háborús mozgalom idejére elég nem is lesz.

A nevezett bizottság gyűjtésének eredménye a következő: Dalmy Tiborné 50 kor., ifj. Kardos Lászlóné 50 kor., özv. Zoltán Jánosné 25 kor., Szikszay Gézáné 2 kor., özv. Jancsó Lajosné 2 kor., Békesi Lászlóné 10 kor., Veress Teréz 2 kor., Grünfeld Salamon 1 kor., Nagy Árpádné 5 kor., Lintner Sándor 3, Dobsa Zoltánné 1, Tarpay Béla 10, Gajzágó Béláné 20, dr. Matkó Ferenc 10, N. N. 1, özv. Tóth Béláné 2, Sass Béla 20, Egry Gézáné 5, Lehel Tóbiás 3, Miskolczy Nándor 10, Piliczner Mór 1, özv. Nagy Bálintné 5, Szikszay Lajosné 3, X Y és X Y-né 1, özv. Rickl Antalné 2, dr. Gulyás István (a háboru tartamára havonként) 10, Gulyás Piroska 1, Sinay Sámuelné 1, Borus Béláné 1, Balogh Sándor 1, Szilágyi Péter Hermin 10, Hegedűs Sándorné 2, Galamb Sándor 1, Juhász Sándor 1, Gombos Ferenc 2, Balla Jenőné 6, Török Tibor 6, N. N. 1, Vásári Gabi 1, özv. Posgay Lajosné 1, özv. Bisothka Gáborné 1, Ziffer Nándorné 70 fillér, Végh Mihály 1 kor., Fazekas Sándor 20 kor., Szabó Lajos 4 kor., Tóth Jánosné 2 korona. Összesen 317 korona 90 fillér, azaz Háromszáztizenhét korona 90 fillér készpénzben befizetve.

Ezenkívül az elmaradt családtagok ellátását vállalták: Karai Sándor főgimnáziumi igazgató, Kecskés József József kir. herceg-utca 54. sz. alatti lakos 3 tagból álló családjának napi ellátását; Ungvári József Péterfia-utca 29. sz. alatti lakos behívott alkalmazottjai családjának gondozását és Szabó Lajos Péterfia-utca 81. sz. alatti lakos behívott alkalmazottjai családjának segélyezését.

A gyilkos Szerbia

A monarchia körjegyzékéhez csatolt emlékiratoknak rendelkezésünkre bocsátott szerinti szövegéből.

A Narodna Obrana-ról beérkezett rendőrkémi jelentésekből.

Hogy az összeesküvők támogatóit és ellenségeit egyaránt megnyerjék, a Narodna Obrana vezetőségét az összes pártáryalattokból állították össze. De a tulajdonképpen „spiritus rector”-uk Pribicevic őrnagy. — A titkári állást mindig egy szabadságot tiszttölti be.

A Narodna Obrana feladata, az osztrák-magyar monarchia délszláv részein katonai és polgári körökben hatásos propagandát kifejteni, ezzel egy forradalmat előkészíteni, esetleges mozgósításokat zavarni, pánikokat és zendüléseket előidézni stb.

A szervezetenek a monarchiában több bizalmi embere és kiküldötte van, kik egyik embertől a másikhoz mennek propagandájukkal. Egyeseknek pedig az a különleges megbízatásuk, hogy fontos hidakhoz, vasúti csomópontokhoz stb. olyan embereket, lehetőleg vasúti hivatalnokokat toborozzanak, akiknek aztán feladata lesz, hogy alkalmas pillanatokban az esetleg kiadott utasításokat végrehajtsák, vagy végrehajtsák.

A Narodna Obrana tagjai közt a közlekedés személyes érintkezés útján történik.

Tagokul főleg fiatal embereket, munkásokat, vasutasokat toboroznak.

Kivonat Princip Gavriló és társai orgyilkossági bűnügyének aktáiból.

I.

A büntett és a bűnrészesség.

Princip Gavriló, Cabrinovic Nedeljko, Grabez Trifko, Cubrilovic Jaso és Popovic Cetres beismerik, hogy a szökésben levő Mehmedbasic Mehmeddel Ferenc Ferdinánd főherceg meggyilkolása végett összeesküvést szöttek és bombákkal részben, ezenkívül browning-pisztolyokkal felszerelve, 1914. június 28-án Ó Fenségenek Sarajevóban eszközölt sétakocsizása alkalmával a tervezett merénylet végrehajtása céljából lesbe állottak.

Cabrinovic Nedeljko beismerte, hogy az összeesküvők közül mint első a főherceg ur kocsija felé bombát dobott, amely célt tévesztett és felrobbanása alkalmával a főhercegi autóbilét követő kocsit utasait sértette meg.

Princip Gavriló beismerte, hogy egy browning-pisztolyból két lövést intézett a főhercegi autóbilára, amely lövések által Ferenc Ferdinánd főherceg és Hohenberg Zsófia hercegasszony halálosan megsérültek. Mindkét tettes bevallotta, hogy tettének végrehajtásánál ölési szándékuk volt. Ezen vallomások az eszközölt nyomozások eredményével teljes beigazolást nyertek és meg van állapítva, hogy néhai Ferenc Ferdinánd főherceg és néhai Hohenberg Zsófia hercegasszony a Princip Gavriló lövései következtében haltak meg.

II.

A bombák behozatala.

Vádlottak egymással nagyjában egyezően a vizsgálóbíró előtt következő vallomásokat tettek:

Princip a merénylet kivételének tervét 1914. áprilisban csinálta meg belgrádi tartózkodása idején, midőn az ottani kávéházakban számos szerb tanulóval érintkezett. Szándékát ismerősével, a szintén Belgrádban tartózkodó Cabrinoviccsal beszélte meg, aki akkor már szintén foglalkozott hasonló gondolatokkal és aki a merényletben való részvételre azonnal késznek nyilatkozott. — Abban a körben, amelyben Princip és Cabrinovic forogtak, gyakran volt szó a főherceg elleni merényletről, mert a főherceget mint a szerb nép veszedelmes ellenségét tekintették.

A büntett végrehajtásához szükséges bombákat és fegyvereket, mivel azok bevásárlására pénzüik nem volt, előbb Pribicevic Milán szerb őrnagytól vagy a Narodna Obrana-tól szándékoztak beszerezni Princip és Cabrinovic. Mivel azonban Pribicevic őrnagy és az egyet vezetőtagja, Dacic Zivojin elutasztak volt, elhatározták, hogy a fegyvereket ismerősüktől, az egykori komitácsi Ciganovic Milán államvasúti hivatalnoktól igyekeznek beszerezni.

Egy intim ismerős közvetítésével Princip érintkezésbe lépett Ciganoviccsal. Ciganovic felkereste Principet, a tervezett me-

rényletről beszélt vele, azt mindenben helyeselte, végül megjegyezte, hogy még megfontolja, hogy a fegyvereket előteremtse-e. — Cabrinovic is beszélt Ciganovic-csal a fegyverek végett.

Husvétkor a szintén Belgrádban időző Grabez Trifkot is beavatták a titokba; Grabez a saját vallomása szerint a közreműködésre szintén késznek nyilatkozott.

A rákövetkező időkben Princip a merénylet végrehajtásáról ismételtelen beszélgetést folytatott Ciganovic-csal.

Közben Ciganovic a merénylet ügyében megegyezett a vele szoros baráti viszonyban levő Tankosic Voja őrnaggyal is, aki erre a célra a browning-pisztolyokat rendelkezésre bocsátotta.

Grabez, Princip és Cabrinovic vallomásaival egyezően beismeri, hogy május 24-én Tankosic őrnagyot Ciganovic kíséretében a lakásán meglátogatta. A bemutatkozás után Tankosic Grabeznek ezt mondotta: „Te vagy az? El vagy határozva?” Mire Grabez azt válaszolta: „Én vagyok az.”

Ekkor Tankosic azt kérdezte: „Tudtok-e revolverrel löni?” és mikor Grabez erre nemmel felelt, Tankosic azt mondta Ciganovicnak: „Én adok neked egy revolvért, menj és oktassad őt a lövésben.”

Erre Ciganovic Principet és Grabezt a topcideri katonai lőtérre vezette és az a lövölde melletti erdőben a browning-pisztolyokkal való célbalövésre oktatta. Itt Princip látszott a jobb lövőnek. Ciganovic Principet, Grabezt és Cabrinovicot a nekik később átadott bombák kezelésére is kioktatta.

Az egyező vallomások szerint 1914. május 27-én Ciganovic átadott Princip, Cabrinovic és Grabeznek hat bombát, négy browning-revolvért, elegendő mennyiségű löszert és egy ciankáival telt üvegtubust, hogy a titok megőrzése végett magukat megmérgezhessék. Ezenkívül pénzt is adott nekik Ciganovic.

Princip már husvétkor megismertette a merénylettertét Ilic Daniloval. Mikor Sarajevoba visszatért, Ilicet újra felkereste, hogy a merényletben való részvételre még néhány személyt toborozzon, hogy az biztosan sikerüljön. Erre a célra Ilic a vallomások szerint Cubrilovic Jaso, Popovic Cetro és Mehmedet nyerte meg.

III.

Az összeesküvés keletkezése.

A merénylet végrehajtásánál csak egy bombát használtak fel. A többi öt bombát a rendőrség Sarajevóban később kerítette elő.

Ezek a bombák bírósági szakértői vélemény szerint szerb kézi gránátok, amelyek egyénileg állítottak elő és katonai célokra voltak szánva. Teljesen azonosak azzal a 21 bombával, amelyet az 1913. évben Buckónál a Szávában találtak s amelyek részben még eredeti csomagban voltak, amelyből kétség-telen biztossággal megállapítható volt, hogy a kragujeváci fegyvertárból valók.

Ezzel az is bebizonyult, hogy a Ferenc Ferdinánd főherceg elleni merényletnél használt gránátok szintén a kragujeváci hadsereg szertárából származnak.

Grabez a neki és cinkostársainak átadott bombákat egyszerűen kragujeváci bombáknak nevezi.

(Folytatjuk.)

Üzemnagyoobbítás folytán

nyomással:

1000 szines jóminőségű boríték K 3-60
1000 finom fehér boríték . . . „ 6-
1000 félv üzleti levélpapír . . . „ 7-
1000 szines levelező-lap . . . „ 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVTOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, PIACZ-UTOZA 49.

LEGUJABB

Románia a hármasszövetség mellett

Bizonyára erősen befolyásolja az erőviszonyok alakulását az a legujabb esemény, amelynek hírének közli a Pester Lloyd és amelyről lapzártakor értesültünk, hogy

Románia ma azt a kijelentést tette, hogy megtartja semlegességét, ha azonban a benyomuló orosz csapatokkal harcra kényszerítik, szövetkezik a hármasszövetséggel.

E nyilatkozat újabb megnyugtatót és biztatást ad az Oroszország ellen folyó háborunkban.

HIREK

Hatvan éves szakaszvezető

Öt fia után a csatatérre

Az általános lelkes hangulatnak, amelyvel Magyarország népe a háboruba indul, gyönyörű és megható példáját láttuk tegnap este.

Egy 60 esztendő öreg iparos, *Moskovszky Lajos*, akinek magának is *öt fia van henn a katonaságnál, jelentkezett az ezredparancsnokságnál és főtábornokot kért.*

Moskovszky Lajost, aki az 1878-iki boszniai hadjáratban mint tizedes két csatában vett részt, az ezredparancsnok azonnal szakaszvezetővé nevezte ki s Moskovszky nyomában be is öltözött katonának.

Büszkén, lelkesedéssel beszélt a katonaságról s az öt lelkesen imneplőknek azt mondta:

— Fiúk, ha Boszniában két csatában nem estem el, most is vissza fogok jönni!

Amikor Moskovszky az ezredes előtt jelentkezett és közölte szándékát, nem akarták elhinni, hogy 60 éves, olyan ruganyos, friss erőben levőnek találták. Az ezredes kezét fogott a lelkes emberrel és a körülötte állókhöz fordulva, így szólt:

— Ime, egy derék katona!

A lelkes magyar szakaszvezető, Moskovszky Lajos most öt fiával együtt megy harcolni a megtámadott igazságért, a királyért és hazáért.

E példa egy a sok közül, akik a magyar királyhűség és magyar hazaszeretet rajongóiként fölládoznak mindent e szent fogalmakért. Moskovszky Lajos példája bizonyára igen sok követőt fog vonzani, akik önként sietnek fegyvert ragadni és diadalt aratni, vagy meghalni.

Hivatalos cáfolat a francia-automobil hírekről. Az egész országban híre terjedt és itt Debrecenben is nagy izgalmat okozott két napon át a hír, hogy tizenöt tura-autón franciák egy milliárd aranyat akarnak Magyarországon át Oroszországba csempészni. Itt is, ott is fölmerült a hír, hogy a titokzatos automobiloikat látták, sőt egyet-kettőt el is fogtak. A miniszterelnökség sajtóosztálya most hivatalosan közli, hogy mindezek az orosz hadi kincseket szállító automobiloik elfogatásáról szóló hírek valótlanok. Annyi igaz csak, hogy a hatóságok az automobiloikat szigorúan ellenőrzik.

A vízvezeték kifogástalan. A városban elterjedt azon híresztelésekkel szemben, hogy a városi vízmű nem jó, a rendőrség a

leghatározottabban megcáfolja az elterjedt rosszindulatú híreket és kijelenti, hogy a vízvezeték vize jó s a vízmű kifogástalanul működik.

— Új táviró- és távbeszélő hivatalok.

A debreceni kereskedelmi- és iparkamara közölni teszi, hogy a nagyváradi m. kir. posta és táviró-igazgatóság területén, Vitéz, Szatmár vármegyében f. évi július hó 1-től kezdődőleg és Nyírábrányban (Szabolcsmegye) f. évi július hó 3-tól kezdődőleg új állami táviró-hivatal nyílt meg. — Közölni teszi továbbá a kereskedelmi- és iparkamara, hogy a nagyváradi posta- és táviró-igazgatóság területéhez tartozó Nyírmihálydi (Szabolcsmegye) községben f. évi június hó 23-tól kezdve új távbeszélő központ nyílt meg, mely a teljes belföldi helyközi távbeszélő forgalomba is bevonott.

— Olasz munkások Debrecenben.

Ma délután a máramarosmegyei Huszt községből Debrecenbe érkezett tizennégy olasz munkás. Az olasz mozgósítás folytán behívták kaptak, hogy Rómában az ezredükkel jelentkezzenek. Tolonclevéllal utaztatták a munkásokat, akik jelentkeztek a debreczeni rendőrségen. Itt igazolványt állítottak ki részükre s tovább utaztak Budapestre, ahol az olasz királyi főkonzulátuson jelentkezni tartoznak.

— A Népiroda munkásközvetítési osztályánál

augusztus hó 6-án volt munkás kiállítás: Asztalos 1, cipész és csizmadia 3, betonmunkás 1, gazdasági munkavezető 1, gépész 2, gyári munkás 3, kárpitós 1, rézműves 1, lakatos 4, mezőgazdasági napszámos 4, napszámos nők 4, szakácsnő 2, szabó 2, cserépkályhás 1, üzleti alkalmazott 3, összesen 33. — Munkás kereslet: motorkezelő gépész 1, borbély segéd 1, molnár 2, összesen 4. — A népiroda munkásközvetítési osztálya munkások és munkaadók jelentkezéseit elfogadja és nyilvántartja — teljesen díjtalanul — a mezőrendőrkapitányságnál (Csapó-utca 15. Telefon 100. sz.) levő helyiségében. Hivatalos órák délelőtt 7—9 és délután 5—7 óra között. Vagyontalan emberek bármely ügyes-bajos dolgaiban ingyen tanácsot nyújt a városházán (kapu alatt balról) levő helyiségében délután 6—7 óra közötti időben.

A szállítási póthatáridő.

A debreceni kereskedelmi- és iparkamara közölni teszi, hogy a m. kir. államvasutak igazgatósága 223,028—1914. F. IV. a. számú hirdetményében rendkívüli forgalmi viszonyok következtében az összes állomásainkon feladásra vagy leadásra kerülő, valamint összes vonalainak bármelyikét átmenetben érintő élőállatok, friss hus, leölt baromfi, lőtt vad, friss gyümölcs, friss főzelék és tojás küldeményekre, úgy a magyar, osztrák és bosznia-hercegovinai, mint a nemzetközi forgalomban folyó évi július 31-től kezdve visszavonásig az érvényben levő fuvarozási határidőkön és póthatáridőkön kívül gyorsárúként való szállítás esetén nyolc (8) napi határidőt állapított meg.

— Agyonrugta a ló.

Hajduböszörményből jelentik: Halálos kimenetű baleset történt ma hajnalban a Réti-tanyán. Demeter György 14 éves fiú a lovak körül foglalatokodott. Egy két esztendőes esikó valamitől megriadt s a közelben álló Demeter Györgyöt homlokra rugta. A fiút nyomban ápolás alá vették, de pár perc múlva kiszenvetett. A nyomozás eddigi adatai szerint mulasztás senkét sem terhel.

APRÓ HIRDETÉSEK

Üzlet

FRISS
töltésű ásványvíz az összes Deutsch üzletekben kaphatók.

SZÉKEDI PAPRIKA
különlegességek óriási raktára I. INDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Poloskairtást
NÁNÁSSY ISTVÁN
legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Évi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Folyadék mérleg kapható. Levélbeli megrendeléseket kérem. Postakert, Gyár-utca 6.

MOTORBENZIN, PETROLEUM, MOTORÜZEMOLAJ.

Az Első Sátorraljajhelyi Petrolum-titnemi Részvénytársaság
Sátorraljajhelyi gyára

benzint, petrolumot és motorüzemolajat, az áru valamint a hordók értékének lefizetése lenében. korlátlan mennyiségben szállíthat, ha a vevők az árut a gyárból szekéren elvitetik. Bővebb felvilágosítást nyújt **Trigorszky Emil** vezérképviselő Debrecen, Hungadi-utca 13. szám alatt.

Adás-vétel

Labórlelti szabályzat
kiadó cédulák bármilyen felírással kaphatók a kiadóhivatalban.

Zománc
cím tábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Szénvignetta
ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

FELVESZEK EMBEREKET,

SOK PÉNZT
kereshetnek.
Jelentkezzenek d. e. 10 óráig
Piac-u. 49.,
második udvar, első emelet.

Állás

Tarhonyakészítő
asszonyok felvételnek. Klein Ignác, Csapó-u. 5.

KÖLCSÖN

sorsjegyekre, ártákpapírokra és 1-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre
Konvertált jelölőre 140 K
Liznai sorsjegyre . . . 90 K
Ost. vörös keresztj. 40 K
Olasz vörös keresztj. 30 K
Ergasbet sorsjegyre . . 7 K
József . . . 10 K
Bazilika . . . 20 K
Magy. vörös keresztj. 20 K

A kölcsön apró részletekben törlesztendő. Ha sorsjegyet látni zítogban vannak, úgy a letétele beküldése ellenében a kölcsönt a fenti összegre ötlemejlük. Készletfektetésre vásárolt, de még ki nem ártott sorsjegyeket kiváltjuk és rájuk fenti kölcsönt adjuk.

A Debreceni Kéziláslog Kölcshalmi Rész. Társ. bankosálya
SIMONFFY-UTCZA 13. SZÁM.
Telefon 293. Alapítási év 1878.

Szövőárúim kimagasló jó minőségéről és olcsóságáról naponta

hölgyek köszönete

és elismerése érkezik hozzám 40 számlával olcsóbb, mint a követelt kereskedelemből. Lenkengőim varrás nélkül 1 drb 150 cm széles, 2 méter hosszú K 2-—, 1 drb 150 cmtr széles, 2 és egyenved mtr hosszú K 2-25, lencsinvt 18-rülkőző fehér 48115 cm K 3-60, 1 tet ketős damaszt törülköző, tisztalena, pompás új rajzok 50/110 cmtr K 8-—, 50/120 cmtr K 12-—, 60/130 cmtr K 13-— tuncatónként 20 mtr sifon 80 cm széles fehérített anyagból K 7-20. Kéknymott kötők, készen varrva, gar. mosható pat. kéknymó anyagból zsebekkel. Fontos házalóknak és rövid-árkereskedőknek, darabja 70 fillér. Úr. ingek prima flanelből K 1-50, női ingek prima flanelből csipkével K 1-50. — **Maradék** (3-6 mtr hosszú zefir sifon, kanavász, barchet, flanel stb) 40 méter 6- korona és mindenféle len- és pamutárut raktáron tart **JULIUS SCHRAM**, szövészeti, Nachod I. (Csehország). Irjon mintakért.

Egy óra reklámképen!

Aki ingyen akar egy óráig még hozzá olcsóna, pro-otásos órák, urak vagy hölgyek részére, választás szerint — Irjonazonnal
Urbanus FR. SCHMIDT
Brag. Weinberge 554.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

"GZÉNÉL"
DEBRECEN,
Kistemplombazár

Napernyők
Gyermekruhák
Harisnyák
Tricók
!! nagy választékban !!